

ระเบียบวิธีวิจัยและลักษณะข้อมูล

แหล่งข้อมูล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้อาศัยข้อมูลจาก "โครงการสำรวจสภาวะการคุมกำเนิดในประเทศไทยรอบที่ 3" ซึ่งดำเนินการเก็บข้อมูล เมื่อปี พ.ศ.2527 และ "โครงการประเมินผลการให้บริการด้านการวางแผนครอบครัวในสี่จังหวัดภาคใต้ พ.ศ.2531" ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

โครงการสำรวจสภาวะการคุมกำเนิดในประเทศไทยรอบที่ 3 เป็นโครงการสำรวจระดับประเทศ ซึ่งทำการสำรวจโดยสำนักวิจัย สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ร่วมกับสถาบันวิจัยประชากรและสังคม มหาวิทยาลัยมหิดล และกองอนามัยครอบครัว กระทรวงสาธารณสุข โดยได้เก็บข้อมูลภาคสนามในช่วงระหว่างวันที่ 20 เมษายน 2527 ถึง 20 กรกฎาคม 2527 โครงการนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อเก็บข้อมูลไปประเมินผลและปรับปรุงงานด้านข้อมูลและการบริหารในโครงการวางแผนครอบครัว ได้เลือกจังหวัดที่เป็นตัวแทนจากจังหวัดทั้งหมดในประเทศไทย โดยคำนึงถึงขนาดของประชากรของแต่ละจังหวัดในภาคต่างๆ ได้ 24 จังหวัด ซึ่งกรุงเทพมหานครนั้นถือว่าเป็นเขตเมือง และได้เพิ่มตัวอย่างที่เป็นชาวไทยมุสลิมในจังหวัดสตูลและยะลาเป็นกลุ่มตัวอย่างพิเศษ

การเลือกตัวอย่าง โครงการนี้เก็บข้อมูลจากตัวอย่างทั้งในเขตเมืองและเขตชนบท แต่การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ศึกษาเฉพาะเขตชนบท ซึ่งมีการเลือกตัวอย่างดังนี้คือ

ขั้นแรก เลือกจังหวัดตัวอย่างได้จำนวน 24 จังหวัด ไม่รวมกรุงเทพมหานคร ในจำนวน 24 จังหวัดนั้น สุ่มตัวอย่างโดยให้โอกาสของการเลือกเป็นปฏิภาคกับขนาดของประชากร (Probability Proportional to Size) ในแต่ละภาคทั้ง 4 ภาคของประเทศ

ขั้นที่สอง ในแต่ละจังหวัดเลือกอำเภอตัวอย่าง จังหวัดละ 2 อำเภอ โดยให้โอกาสของการเลือกเป็นปฏิภาคกับขนาดของประชากรในจังหวัดนั้นๆ

- ขั้นที่สาม ینแต่ละอำเภอ เลือกตำบลตัวอย่าง อำเภอละ 2 ตำบล โดยให้โอกาสของการเลือก เป็นปฏิภาคกับขนาดของประชากรในตำบลนั้น
- ขั้นที่สี่ ینแต่ละตำบล เลือกหมู่บ้านตัวอย่างตำบลละ 2 หมู่บ้าน โดยให้โอกาสของการเลือก เป็นปฏิภาคกับขนาดของประชากรในหมู่บ้านนั้น
- ขั้นที่ห้า เลือกครัวเรือนตัวอย่างโดยเลือกอย่างมีระบบตามลำดับของครัวเรือนแล้วทำการสัมภาษณ์สตรีที่อาศัยในครัวเรือนทุกคนที่เข้าข่าย

ลักษณะของแบบสอบถาม

แบบสอบถามของโครงการสำรวจสภาวะการคุมกำเนิดในประเทศไทยรอบที่ 3 แบ่งออกเป็น 5 ส่วนด้วยกันคือ

	ส่วนของคำถาม	จำนวนคำถาม
ส่วนที่ 1	ข้อมูลประจำตัวของผู้ถูกสัมภาษณ์	9 ข้อ
ส่วนที่ 2	ภาวะเจริญพันธุ์และการตายของทารก	30 ข้อ
ส่วนที่ 3	การเลี้ยงบุตรด้วยนมมารดา	10 ข้อ
ส่วนที่ 4	การวางแผนครอบครัว	20 ข้อ
ส่วนที่ 5	การรับบริการการวางแผนครอบครัว	11 ข้อ

ข้อมูลแหล่งที่ 2 ที่ใช้ในการวิเคราะห์ครั้งนี้คือ โครงการประเมินผลการใช้บริการด้านการวางแผนครอบครัวในสี่จังหวัดภาคใต้ของไทย พ.ศ. 2531 ซึ่งดำเนินการโดยสถาบันประชากรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยได้ทำการเก็บข้อมูลภาคสนามในช่วงเดือน เมษายน พ.ศ. 2531 โครงการนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างสัดส่วนในการใช้การวางแผนครอบครัวของสตรีไทยมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้กับการเข้าถึงบริการวางแผนครอบครัว รวมทั้งวิเคราะห์ถึงปัจจัยทางสังคม ประชากร และ เศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อการใช้การวางแผนครอบครัว

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

ต้นฉบับ หน้าขาดหาย

และมีจำนวนตัวอย่างจากโครงการประเมินผลการให้บริการการวางแผนครอบครัวในสี่จังหวัดภาคใต้ จากสี่จังหวัดนี้ ในเขตที่มีอัตราการใช้การวางแผนครอบครัวต่ำจำนวน 202 ราย และในเขตที่มีอัตราการใช้การวางแผนครอบครัวสูงจำนวน 194 ราย

และได้เลือกคำถามจากโครงการ CPS3 โดยเลือกคำถามจากส่วนที่ 1 ส่วนที่ 2 และส่วนที่ 4 บางข้อมาวิเคราะห์ ส่วนโครงการประเมินผลฯ ได้เลือกคำถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์โดยได้เลือกคำถามจากส่วนที่ 1, 2, 4 และได้เลือกคำถามจากส่วนที่ 3, 5 บางข้อมาวิเคราะห์ เพื่อหาความสัมพันธ์ของปัจจัยทางด้านประชากร เศรษฐกิจ และสังคมที่มีผลต่อจำนวนบุตรที่ปรารถนาของสตรีมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้

จากการที่กลุ่มตัวอย่างได้จากการสุ่มตัวอย่าง จากเขตที่มีอัตราการใช้การวางแผนครอบครัวสูงและ เขตที่มีอัตราการใช้การวางแผนครอบครัวต่ำนั้น อาจมีผลกระทบต่อการศึกษาข้อมูล กล่าวคือในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูง แสดงให้เห็นว่า สตรีมุสลิมในกลุ่มนี้ยอมรับการวางแผนครอบครัว ซึ่งเป็นเรื่องที่ยึดกับหลักศาสนา ดังที่ได้กล่าวแล้วในบทที่ 2 ประกอบกับในเขตนี้บางหมู่บ้านอยู่ในเขตสุขาภิบาล หรืออยู่ใกล้ทางหลวง ทำให้ประชากรที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านเหล่านี้มีความสะดวกในการได้รับข่าวสารและบริการต่างๆ ที่ทันสมัย ซึ่งอาจมีผลทำให้สตรีมุสลิมในกลุ่มนี้มีความคิดที่ทันสมัยในเรื่องภาวะเจริญพันธุ์ด้วย

ข้อจำกัดของข้อมูล

ข้อมูลที่นำมาใช้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่อจำนวนบุตรที่ปรารถนาของสตรีมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้ มีข้อจำกัดบางประการ เนื่องจากได้อาศัยข้อมูลของ "โครงการสำรวจสถานะการคุมกำเนิดในประเทศไทยรอบที่ 3 พ.ศ.2527" และโครงการประเมินผลการให้บริการด้านการวางแผนครอบครัวในสี่จังหวัดภาคใต้ พ.ศ.2531" ซึ่งแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมานี้ เน้นหนักไปในเรื่องของการวางแผนครอบครัว มิได้สร้างขึ้นมาเพื่อศึกษาในเรื่องที่ผู้ศึกษาทำการศึกษาโดยตรง จึงทำให้ขาดความครบถ้วนในปัจจัยบางประการสำหรับการศึกษาในเรื่องนี้ไป เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับด้านรายได้และการรับข่าวสาร เป็นต้น

นอกจากนี้ ในการศึกษาครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำปัจจัยทางด้านอายุปัจจุบันของสตรี ระยะเวลาสมรส และจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันมาเป็นตัวแปรควบคุม ทำให้จำนวนสตรีที่ตกเป็นตัวอย่างในแต่ละกลุ่มย่อยมีจำนวนน้อย ซึ่งอาจทำให้เกิดความ เบี่ยงเบนในการตีความข้อมูลได้

ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์

ตัวแปรที่ใช้ในการวิเคราะห์มีดังนี้คือ

1. ตัวแปรตาม ได้แก่ จำนวนบุตรที่ปรารถนา
2. ตัวแปรอิสระ ได้แก่ อายุแรกสมรส ระยะเวลาสมรส จำนวนบุตรที่เสียชีวิต ยาซีพของสตรี การศึกษาของสตรี ความรู้เกี่ยวกับจำนวนวิธีการวางแผนครอบครัว การตีความคำสอนทางศาสนา เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว
3. ตัวแปรควบคุม ได้แก่ อายุปัจจุบันของสตรี จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันของสตรี และระยะเวลาสมรส

หมายเหตุ ตัวแปรการตีความคำสอนทางศาสนา เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัวมี เฉพาะข้อมูลจาก โครงการ CPS 3

การวิเคราะห์และการนำเสนอข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น 2 ตอน คือ

1. การวิเคราะห์โดยการเสนอเป็นค่าเฉลี่ยของจำนวนบุตรที่ปรารถนาจำแนกตาม ตัวแปรอิสระ และตัวแปรคุม สถิติเบื้องต้นที่ใช้ในการวัดผลของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (mean)
2. การวิเคราะห์ผลกระทบของตัวแปรอิสระหลายตัวที่มีต่อตัวแปรตาม เพื่อจะช่วยให้สรุปว่าในบรรดาตัวแปรอิสระทั้งหลาย ตัวแปรใด เป็นตัวแปรที่มีความสำคัญต่อจำนวนบุตรที่ปรารถนา โดยจะใช้สถิติที่เรียกว่า พหุคูณดอย (Multiple Regression)

ลักษณะทั่วไปของสตรีตัวอย่างในการวิเคราะห์

1) อายุ

ข้อมูลในตารางที่ 2 พบว่า โครงการ CPS 3 สตรีมุสลิมที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 20-24 ปี และ 25-29 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.4 และ 22.8 ตามลำดับ รองลงมาคือในกลุ่มอายุ 30-34 ปี และ 35-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.7 และ 11.6 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 29.1 เช่นเดียวกับโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการใช้ ต่ำ สตรีมุสลิมที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 25-29 ปี และ 20-24 ปี คิดเป็นร้อยละ 27.7 และ 20.8 รองลงมาคือในกลุ่มอายุ 35-39 ปี และ 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 16.8 และ 10.4 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 30.9 ปี ส่วนในเขตที่มีอัตราการใช้ สูงสตรีมุสลิมที่ตกเป็นตัวอย่างส่วนใหญ่อยู่ในกลุ่มอายุ 25-29 ปี และ 30-34 ปี คิดเป็นร้อยละ 26.8 และ 19.6 ตามลำดับ รองลงมาคือในกลุ่มอายุ 20-24 ปี และ 35-39 ปี คิดเป็นร้อยละ 15.5 และ 14.4 ตามลำดับ โดยมีอายุเฉลี่ย 30.7 ปี

ตารางที่ 2 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามอายุของสตรี

อายุของสตรี	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ*	เขตสูง **
15-19 ปี	10.9(51)	5.0(10)	7.2(14)
20-24 ปี	24.4(114)	20.8(42)	15.5(30)
25-29 ปี	22.8(107)	27.7(56)	26.8(52)
30-34 ปี	16.7(78)	10.4(21)	19.6(38)
35-39 ปี	11.6(54)	16.8(34)	14.4(28)
40-44 ปี	9.2(43)	10.9(22)	7.7(15)
45-49 ปี	4.4(21)	8.4(17)	8.8(17)
รวม	100.0(468)	100.0(202)	100.0(194)
อายุเฉลี่ย	29.1	30.9	30.7
S.D.	8.1	8.4	8.0

* เขตที่มีอัตราการเข้ารับการวางแผนครอบครัวต่ำ

** เขตที่มีอัตราการเข้ารับการวางแผนครอบครัวสูง

2) อายุแรกสมรส

ข้อมูลในตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า โดยเฉลี่ยสตรีมุสลิมสมรสตั้งแต่อายุยังน้อย คือมีอายุแรกสมรสเฉลี่ย 16.6 ปี ในข้อมูลโครงการ CPS 3 และ 16.7 ปี ในโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการเข้า ต่ำ ส่วนในเขตที่มีอัตราการเข้า สูง สตรีมุสลิมมีอายุแรกสมรสเฉลี่ย 17.2 ปี ข้อมูลจากทั้ง 2 โครงการนี้ จะเห็นได้ว่าสตรีมุสลิมส่วนใหญ่มีอายุแรกสมรสระหว่าง 15-19 ปี รองลงมาคือสมรสอายุต่ำกว่า 15 ปี และสมรสอายุ 20 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 65.6, 22.0 และ 12.4 ตามลำดับ จากโครงการ CPS 3 และคิดเป็นร้อยละ 66.7, 20.6 และ 12.7 ตามลำดับ จากโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการเข้ารับการวางแผนครอบครัวต่ำ สำหรับในเขตที่มีอัตราการเข้า สูงนั้น

แม้ว่าสตรีส่วนใหญ่จะมีอายุแรกสมรสอยู่ในกลุ่มอายุ 15-19 ปี (คือร้อยละ 65.5) ก็ตาม แต่สัดส่วนที่รองลงมาก็คือกลุ่มที่สมรสเมื่ออายุ 20 ปีขึ้นไป (19.6) และกลุ่มที่น้อยที่สุดคือ สมรสในอายุต่ำกว่า 15 ปี

ตารางที่ 3 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามอายุแรกสมรส

อายุแรกสมรส	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
ต่ำกว่า 15 ปี	22.0(103)	20.6(39)	14.9(28)
15-19 ปี	65.6(307)	66.7(126)	65.5(123)
20 ปีขึ้นไป	12.4(58)	12.7(24)	19.6(37)
รวม	100.0(468)	100.0(189)	100.0(188)
อายุแรกสมรสโดยเฉลี่ย	16.5	16.7	17.2
S.D.	2.6	2.8	2.9

หมายเหตุ โครงการประเมินผลฯ ไม่รวมผู้ที่ตอบว่าจำไม่ได้ของเขตต่ำ 13 รายและเขตสูง 6 ราย

3) ระยะเวลาสมรส

ข้อมูลจากตารางที่ 4 แสดงให้เห็นว่า สตรีมุสลิม จากโครงการ CPS 3 มีระยะเวลาสมรสเฉลี่ย 12.5 ปี จากโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการใช้ ต่ำ สตรีมุสลิมมีระยะเวลาสมรสเฉลี่ย 13.9 ปี ใกล้เคียงกับในเขตที่มีอัตราการใช้ สูง สตรีมุสลิมมีระยะเวลาสมรสโดยเฉลี่ย 13.6 ปี และพบว่าสตรีมุสลิมส่วนใหญ่จากโครงการ CPS3 มีระยะเวลาสมรส 5-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 25.0 รองลงมาก็คือ กลุ่มสตรีมุสลิมที่สมรสนาน 20 ปีขึ้นไปคิดเป็นร้อยละ 22.0 และกลุ่มที่มีระยะเวลาสมรส 0-4 ปี, 10-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.6 เท่ากัน

กลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือ กลุ่มที่มีระยะเวลาสมรส 15-19 ปี (ร้อยละ 13.8) จากโครงการประเมินผลฯ ทั้งในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ ต่ำและเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูง สตรีมุสลิมส่วนใหญ่มีระยะเวลาสมรส 20 ปีขึ้นไป คือร้อยละ 31.7 ในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ ต่ำ และร้อยละ 26.0 ในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูง สำหรับในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ ต่ำนั้น กลุ่มสตรีมุสลิมที่มีสัดส่วนรองลงมาคือ กลุ่มสตรีมุสลิมที่มีระยะเวลาสมรส 5-9 ปี, 0-4 ปี และ 10-14 ปี คิดเป็นร้อยละ 19.5, 18.5 และ 17.5 ตามลำดับ กลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือกลุ่มที่มีระยะเวลาสมรส 15-19 ปี คิดเป็นร้อยละ 12.7 ส่วนในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูง กลุ่มที่มีสัดส่วนรองลงมาคือกลุ่มสตรีมุสลิมที่มีระยะเวลาสมรส 0-4 ปี, 10-14 ปี และ 5-9 ปี คิดเป็นร้อยละ 20.8, 20.3 และ 17.1 ตามลำดับ กลุ่มที่มีสัดส่วนน้อยที่สุดคือกลุ่มสตรีมุสลิมที่มีระยะเวลาสมรส 15-19 ปี (ร้อยละ 15.9)

จากข้อมูลโครงการประเมินผลทั้งในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ ต่ำ และเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูง แสดงให้เห็นว่า สตรีมุสลิมในกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีระยะเวลาสมรส 20 ปีขึ้นไป ซึ่งการที่มีสัดส่วนของระยะเวลาสมรสเช่นนี้ อาจจะมีผลทำให้สตรีมุสลิมในกลุ่มที่มีระยะเวลาสมรสมากนี้ มีจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบันมากและมีผลทำให้มีจำนวนบุตรที่ปราศนามากตามไปด้วย

ตารางที่ 4 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามระยะเวลาสมรส

ระยะเวลาสมรส	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
0-4 ปี	19.6 (92)	18.5 (35)	20.8 (39)
5-9 ปี	25.0 (117)	19.5 (37)	17.1 (32)
10-14 ปี	19.6 (92)	17.5 (33)	20.3 (38)
15-19 ปี	13.8 (65)	12.7 (24)	15.9 (36)
20 ปีขึ้นไป	22.0 (102)	31.8 (60)	26.0 (49)
รวม	100.0 (468)	100.0 (189)	100.0 (188)
ระยะเวลาสมรสโดยเฉลี่ย	12.5	13.9	13.4
S.D.	8.4	9.1	8.8

หมายเหตุ โครงการประเมินผลฯ ไม่รวมผู้ที่ตอบว่า อายุแรกสมรสจำไม่ได้ของเขตต่ำ 13 ราย และเขตสูง 6 ราย

4) จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน

ข้อมูลจากตารางที่ 5 แสดงให้เห็นว่า โครงการ CPS3 สตรีมุสลิมมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ย 3.1 คน และสตรีมุสลิมส่วนใหญ่มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 1-2 คน รองลงมาคือ 3-4 คน, 5 คนขึ้นไป และไม่มีบุตร คิดเป็นร้อยละ 38.7, 30.9, 22.6 และ 7.7 ตามลำดับ สำหรับโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการเจริญพันธุ์ต่ำ สตรีมุสลิมมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ย 2.8 คน และสตรีมุสลิมส่วนใหญ่คือร้อยละ 42.6 มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 1-2 คน รองลงมาคือ มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 3-4 คน, 5 คนขึ้นไป และไม่มีบุตร คิดเป็นร้อยละ 33.6, 16.3 และ 7.4 ตามลำดับ เช่นเดียวกับในเขตที่มีอัตราการเจริญพันธุ์สูง ซึ่งมีจำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ย 2.9 คน และสตรีมุสลิมส่วนใหญ่คือร้อยละ 41.8 มีจำนวนบุตรที่มีชีวิต 1-2 คน รองลงมาคือ 3.4 คน, 5 คนขึ้นไป และไม่มีบุตร คิดเป็นร้อยละ 31.0, 20.0 และ 7.2 ตามลำดับ

ตารางที่ 5 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามจำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน

จำนวนบุตรที่มีชีวิตในปัจจุบัน	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
ไม่มี	7.7 (36)	7.4 (15)	7.2 (14)
1-2 คน	38.7 (181)	42.6 (86)	41.8 (81)
3-4 คน	30.9 (145)	33.6 (68)	31.0 (60)
5 คนขึ้นไป	22.6 (106)	16.3 (33)	20.0 (39)
รวม	100.0 (468)	100.0 (202)	100.0 (194)
จำนวนบุตรที่มีชีวิตโดยเฉลี่ย	3.1	2.8	2.9
S.D.	2.1	1.9	2.0

5) จำนวนบุตรที่เสียชีวิต

สำหรับจำนวนบุตรที่เสียชีวิต พบว่า (ตารางที่ 6) จากทั้ง 2 โครงการ สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ไม่เคยมีบุตรที่เสียชีวิต รองลงมาคือเคยมีบุตรเสียชีวิต 1 คน และเคยมีบุตรเสียชีวิต 2 คนขึ้นไป กล่าวคือจากโครงการ CPS 3 คิดเป็นร้อยละ 71.2, 19.2 และ 9.6 ตามลำดับ จากโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการการใช้การวางแผนครอบครัวต่ำ คิดเป็นร้อยละ 76.2, 18.1 และ 5.0 ตามลำดับ และจากโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการการใช้การวางแผนครอบครัวสูง คิดเป็นร้อยละ 78.9, 12.4 และ 8.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 6 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามจำนวนบุตรที่เสียชีวิต

จำนวนบุตรที่เสียชีวิต	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
ไม่มี	71.2(333)	76.2(154)	78.9(153)
1 คน	19.2(90)	18.8(38)	12.4(24)
2 คนขึ้นไป	9.6(45)	5.0(10)	8.7(17)
รวม	100.0(468)	100.0(202)	100.0(194)

6) อาชีพของสตรี

ในเรื่องอาชีพของสตรี (ตารางที่ 7) พบว่า จากโครงการ CPS 3 สตรีมุสลิม ส่วนใหญ่มีอาชีพแม่บ้าน (ไม่ได้ประกอบอาชีพอะไร แม้แต่งงานเกษตรกรรม) คือร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ ทำงานนอกภาคเกษตรกรรม และมีอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 36.6 และ 25.4 ตามลำดับ จากโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการใ้การวางแผนครอบครัว พบว่า สตรีมุสลิมประกอบอาชีพเกษตรกรรมสูงสุดคิดเป็นร้อยละ 54.0 รองลงมาคือ เป็นแม่บ้านและทำงานนอกภาคเกษตรกรรมคิดเป็นร้อยละ 34.7 และ 11.4 ตามลำดับ และโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการใ้การวางแผนครอบครัวสูง สตรีมุสลิมส่วนใหญ่เป็นแม่บ้าน คิดเป็นร้อยละ 38.1 รองลงมาคือมีอาชีพเกษตรกรรม และทำงานนอกภาคเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 36.1 และ 25.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 7 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามอาชีพของสตรี

อาชีพของสตรี	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
เกษตรกรรม	25.4(119)	54.0(109)	36.1(70)
งานนอกภาคเกษตรกรรม	36.6(171)	11.4(23)	25.8(50)
แม่บ้าน	38.0(178)	34.7(70)	38.1(74)
รวม	100.0(468)	100.0(202)	100.0(194)

7) การศึกษาของสตรี

ในเรื่องระดับการศึกษาของสตรี (ตารางที่ 8) พบว่า สตรีมุสลิมส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (4 ปี) รองลงมาคือ กลุ่มที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 (0-3 ปี) และมีการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป (5 ปีขึ้นไป) กล่าวคือ จากโครงการ CPS 3 สตรีมุสลิมร้อยละ 57.3 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 27.4 อยู่ในกลุ่มที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 และร้อยละ 13.3 มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป เช่นเดียวกับโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ ต่ำ สตรีมุสลิมร้อยละ 49.5 จบชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ร้อยละ 27.7 เป็นกลุ่มที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 และร้อยละ 22.7 มีการศึกษาประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป ส่วนในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูงนั้น สตรีมุสลิมส่วนใหญ่มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 42.3 รองลงมาคือ มีการศึกษาชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 30.9 และกลุ่มที่น้อยที่สุดคือกลุ่มที่ไม่มีการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 คิดเป็นร้อยละ 26.8 ซึ่งการที่สตรีมุสลิมจำนวนมากอยู่ในกลุ่มที่ไม่ได้รับการศึกษาและต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ 4 นั้น อาจเป็นเพราะสตรีมุสลิมเหล่านี้ศึกษาในโรงเรียนสอนศาสนา (ปอเนาะ) ซึ่งไม่มีข้อมูลในส่วนนี้จากโครงการวิจัยทั้ง 2 โครงการ

ตารางที่ 8 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามการศึกษาของสตรี

การศึกษาของสตรี	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
0-3 ปี	36.6 (171)	39.6 (80)	26.8 (52)
4 ปี	48.1 (225)	37.6 (76)	42.3 (82)
5 ปีขึ้นไป	15.3 (72)	22.8 (46)	30.9 (60)
รวม	100.0 (468)	100.0 (202)	100.0 (194)

8) ความรู้เกี่ยวกับจำนวนวิธีการวางแผนครอบครัว

ในเรื่องความรู้เกี่ยวกับจำนวนวิธีการวางแผนครอบครัว (ตารางที่ 9) พบว่า สตรีมุสลิมส่วนใหญ่รู้จักวิธีการป้องกันการปฏิสนธิอย่างน้อย 1 วิธี มีสตรีมุสลิมที่ไม่รู้จักเลยเพียงเล็กน้อยเท่านั้น ซึ่งข้อมูลจากโครงการ CPS 3 พบว่า สตรีมุสลิมรู้จักวิธีการป้องกันการปฏิสนธิโดยเฉลี่ย 6.9 วิธี คือ มีสตรีมุสลิมที่ไม่รู้จักเลยร้อยละ 0.6 รู้จักต่ำกว่า 5 วิธี ร้อยละ 10.0 และรู้จัก 5 วิธีขึ้นไป ร้อยละ 89.3 จากโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการเข้าต่ำ พบว่า สตรีมุสลิมรู้จักวิธีการป้องกันการปฏิสนธิโดยเฉลี่ย 5.1 วิธี คือ มีสตรีมุสลิมที่ไม่รู้จักเลยเพียงร้อยละ 7.4 รู้จักต่ำกว่า 5 วิธี และ 5 วิธีขึ้นไปร้อยละ 29.7 และ 62.9 ตามลำดับ และในเขตที่มีอัตราการเข้าสูง พบว่า สตรีมุสลิมรู้จักวิธีการป้องกันการปฏิสนธิโดยเฉลี่ย 5.8 วิธี คือ มีสตรีที่ไม่รู้จักเลยร้อยละ 4.6 รู้จักต่ำกว่า 5 วิธี และรู้จัก 5 วิธีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 20.6 และ 74.8 ตามลำดับ

จะเห็นได้ว่า ในเขตที่มีอัตราการเข้าสูง มีสตรีมุสลิมรู้จักจำนวนวิธีการป้องกันการปฏิสนธิ 5 วิธีขึ้นไปถึงร้อยละ 74.8 ซึ่งมากกว่าในเขตที่มีอัตราการเข้าต่ำ ซึ่งมีร้อยละ 62.9 แสดงให้เห็นว่า การที่สตรีมุสลิมรู้จักจำนวนวิธีการป้องกันการปฏิสนธิมากกว่ามีผลถึงระดับการเข้าการวางแผนครอบครัวที่แตกต่างกันใน 2 เขตนี้ด้วย

ตารางที่ 9 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามความรู้เกี่ยวกับจำนวนวิธีการวางแผนครอบครัว

ความรู้เกี่ยวกับจำนวนวิธีการวางแผนครอบครัว	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
ไม่รู้จักเลย	0.6 (3)	7.4 (15)	4.6 (9)
รู้จักต่ำกว่า 5 วิธี	10.1 (47)	29.7 (60)	20.6 (40)
รู้จัก 5 วิธีขึ้นไป	89.3 (418)	62.9 (127)	74.8 (145)
รวม	100.0 (468)	100.0 (202)	100.0 (194)
จำนวนวิธีที่รู้จักโดยเฉลี่ย	6.9	5.1	5.8
S.D.	2.0	2.6	2.5

9) การตีความคำสอนทางศาสนาเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

สำหรับการตีความคำสอนทางศาสนาเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว ซึ่งมีข้อมูลเฉพาะโครงการ CPS 3 (ตารางที่ 10) พบว่า สตรีมุสลิมส่วนใหญ่มีความเห็นว่าการเว้นช่วงระหว่างบุตรแต่ละคนให้มากขึ้นนั้นไม่ขัดกับคำสอนทางศาสนา คิดเป็นร้อยละ 55.3 รองลงมามีความเห็นว่ายึดกับคำสอนทางศาสนา ไม่ทราบ/ไม่แน่ใจ/อื่นๆ คิดเป็นร้อยละ 30.6 และ 14.1 ตามลำดับ

ตารางที่ 10 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามการตีความคำสอนทางศาสนาเกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว

การตีความคำสอนทางศาสนา เกี่ยวกับการวางแผนครอบครัว	CPS 3
ขัดกับคำสอน	30.6 (143)
ไม่ขัดคำสอน	55.3 (259)
ไม่ทราบ ไม่แน่ใจ ชี้นำ	14.1 (66)
รวม	100.0 (468)

10) จำนวนบุตรที่ปรารถนา

จำนวนบุตรที่ปรารถนาของสตรีมุสลิมนี้ได้จากคำถาม "ถ้าให้ท่านเลือกมีบุตรกี่คนก็ได้ตามใจชอบ ท่านต้องการมีบุตรกี่คน" ข้อมูลในตารางที่ 11 แสดงให้เห็นว่าสตรีมุสลิมในสี่จังหวัดภาคใต้มีจำนวนบุตรที่ปรารถนาแตกต่างกันอยู่ในระหว่าง 0 คน ถึง 12 คน กล่าวคือ สตรีบางคนไม่ต้องการมีบุตรเลย ในขณะที่สตรีบางคนมีจำนวนบุตรที่ปรารถนาสูงถึง 12 คน และพบว่าโดยเฉลี่ยสตรีมุสลิมยังมีจำนวนบุตรที่ปรารถนาอยู่ในระดับสูงอยู่คือ 4.1 คน (CPS 3) ซึ่งใกล้เคียงกับโครงการประเมินผลฯ ทั้งในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ ต่ำ และในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูง คือโดยเฉลี่ยสตรีมุสลิมมีจำนวนบุตรที่ปรารถนา 4.0 คน และ 3.8 คน ตามลำดับ โดยสตรีมุสลิมส่วนใหญ่จากโครงการ CPS 3 ระบุจำนวนบุตรที่ปรารถนา 4 คน คิดเป็นร้อยละ 25.2 สัดส่วนที่รองลงมาคือสตรีมุสลิมที่ระบุจำนวนบุตรที่ปรารถนา 3 คน และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 21.8 และ 17.9 ตามลำดับ ในทำนองเดียวกับโครงการประเมินผลฯ ในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ ต่ำ ซึ่งสตรีมุสลิมส่วนใหญ่ร้อยละ 24.8 ระบุจำนวนบุตรที่ปรารถนา 4 คน รองลงมาคือ สตรีมุสลิมที่ระบุจำนวนบุตรที่ปรารถนา 3 คน และ 5 คน คิดเป็นร้อยละ 17.3 และ 12.9 ตามลำดับ ส่วนในเขตที่มีอัตราการใช้ฯ สูงนั้น สตรีมุสลิมส่วนใหญ่ร้อยละ 23.2 ระบุจำนวนบุตรที่ปรารถนา 3 คน สัดส่วนที่รองลงมาคือ สตรีมุสลิมที่ระบุจำนวนบุตรที่ปรารถนา 4 คน และ 2 คน คิดเป็นร้อยละ 17.5 และ 10.8 ตามลำดับ

ตารางที่ 11 อัตราร้อยละของสตรีมุสลิม จำแนกตามจำนวนบุตรที่ปรารถนา

จำนวนบุตรที่ปรารถนา	CPS 3	โครงการประเมินผลฯ	
		เขตต่ำ	เขตสูง
0	-	-	1.5 (3)
1	.4 (2)	.5 (1)	1.0 (2)
2	7.3 (34)	7.9 (16)	10.8 (21)
3	21.8 (102)	17.3 (35)	23.2 (45)
4	25.2 (118)	24.8 (50)	17.5 (34)
5	17.9 (84)	12.9 (26)	10.3 (20)
6	7.3 (34)	7.9 (16)	6.2 (12)
7	2.8 (13)	.5 (1)	1.5 (3)
8	.6 (3)	-	1.0 (1)
9	.2 (1)	-	-
10	.4 (2)	.5 (1)	.5 (1)
12	-	-	1.0 (2)
ไม่ทราบ	16.0 (75)	27.7 (56)	25.3 (49)
รวม	100.0 (468)	100.0 (202)	100.0 (194)
จำนวนบุตรที่ปรารถนาโดยเฉลี่ย	4.1	4.0	3.8
S.D.	1.4	1.3	1.8